

Seminarium 3

efter anteckningar av Margareta Jonth

Under den stora kammarmusikmanifestationen HÖR UPP ägde Ordet & Tonens sista seminarium rum, i närvaro bl.a. av våra regionombud. Det blev en intressant summering med ett förpliktande perspektiv framåt.

Vi kom fram till att det inte finns någon "kris" inom kammarmusiken och romanskonsten, vilket vi ofta får höra. Krisen består i förutfattade meningar och fördomar.

Viktiga problem att diskutera i fortsättningen kunde vara:

- Skolverkets uttalande om att man inte kan undervisa grundskolebarn i klassisk musik för de "saknar referenser"

- de historielösa / okunniga och därmed ointresserade personer som finns på centrala poster,
- medias roll,

- miljardindustrin som formar barns och ungdomars musikuppfattning medan skolan inte möter med alternativ,

- konsertarrangörer med upplevelse av utebliven publik och som inte tar risken igen, och inte får hjälp att ordna en ny romanskonsert med attraktiva förtecken.

Mot detta står att intresset och gensvaret bland sångare, instrumentalister och tonsättare är över förväntan!

RSK har nu satt strålkastaren på romansen i projektet Ordet & Tonen under tre år. Det är ju ett känt faktum att det tar tre år att etablera och få genomslag för bra

idéer. Så nu får vi inte släppa det som vi har uppnått!

Vi har diskuterat med engagerade människor, enskilt och vid flera seminarier... Så småningom utkristalliserar sig delfrågor som språkförståelse, utbildning/bildning, medias roll, arrangörernas dilemma, skolans roll, högskolornas musikundervisning, utbildningen av musikpedagoger, musiklärare.

Alla dessa ämnen är omfattande och intressanta.

Man ansåg också att ord möjligen skulle bytas ut eftersom de är "klassmarkörer" (kammarmusik, romans). Är det nödvändigt?

Inför kammarmusikveckan Hör upp - har formulerats en paradox:

å ena sidan

- bräckliga ekonomiska förutsättningar för kammarmusiken då landets ekonomi bara förmår bevara institutioner

å andra sidan

- repertoaren, komponerad av våra nutida tonsättare är ett ymnighetshorn!

- högsta kvaliteten på musiker någonsin!

Inom romanskonsten finns inga problem med återväxten! Våra unga musiker och tonsättare är jätteintresserade! Det finns tillräckligt många unga som, tillsammans med lite äldre etablerade, vill anta utmaningen att förnya romanskonsten.

Vi hör då och då, att man inte vågar ordna romansaf-ton för det inte kommer publik... Men minst lika ofta hör vi om de arrangörer som återkommande, år ut år in, lyckas med romanskonsert. Hur gör de?

Något problem är det: Om musiken talade för sig själv så skulle projektet Ordet & Tonen inte ha behövts!

Hur går vi vidare?

Skolan och utbildningarna står i fokus! Och där har vi vårt systerprojekt Barn och sång (tidigare: Rädda barnsången) som jobbar på det. De förbereder en bok av Gunnel Fagius i Uppsala.

Och på RSK:s Ordet & Tonens egen agenda finns detta:

RSK:s föreningar har för en tid sedan fått en folder med våra fem lanseringsduor och deras programidéer. Vi hoppas kunna göra ett nytt utskick i vår.

Alla RSK:s medlemsföreningar har fått en DVD med ett videoreportage från Romansmaraton i höstas, som vi hoppas ska ge idéer att arrangera romanskonsert. Där finns bl.a. ett antal programrubriker som kan locka.

RSK tar sitt fortsatta ansvar genom att nu arbeta inåt arrangörsföreningarna - Margareta Jonth kommer att

inbjudas till arrangörssammandragningar runt om i landet.

Vi skall arbeta med våra unga artister och deras framförande - "där vågar vi för litet" (sagt av en av våra ALLRA främsta romanssångare i dag, Olle Persson).

Vi skall uppvakta nyckelpersoner, skicka romansvideor, göra annorlunda konsert, vi får väl utnyttja Polarpristagaren!

Vi söker också en lösning nu när RSK:s projekt är över - vem blir huvudman? Samtal pågår om detta.

Vi har visioner! En Utbildningsakademi i Performance (Dorothy Irvings dröm!). Samtal om detta inleds snart!

Och "Ett romanskonstens / vokalkonstens år 2006" - det är kanske alltför snart, men sen!

Min romans genom åren...

1998

Carl Nielsen: Studie efter naturen
Solveig Faringer

Jean Sibelius: Flickan kom från sin älskings möte
Marianne Haggander

Hugo Wolf: Das verlassene Mädchen
Anders Jansson

Wilhelm Peterson-Berger: Dina ögon äro eldar
Matti Hirvonen

Richard Strauss: Morgen
Susanna Lovonen

1999:5

Schumann: Diechterliebe
Anders Jansson (med överkurs och kvintärkel)

2002

Carin Almöf-Forsling: Natt
Margareta Jonth

Johannes Brahms: Die Mainacht
Elisabeth Bostrom

Jacob Adolph Hägg: Lokkeleg
Iwa Sörenson

Wilhelm Stenhammar: Vid fönstret
Sverker Ahlenius

Gunnar de Frumerie: Det kom ett brev
Dorothy Irving

Lars Johan Werle: Nattjakt
Märta Schée

2003

Josef Eriksson: Den ljusa nattens ljusa fågel drillar
Annette Taranto

Gösta Nyström: I ljusningen
Therese Karlsson, Mattias Nilsson

Hugo Wolf: Das verlassene Mädchen (reprise, jubileum)
Anders Jansson

Gabriel Fauré: A près un rêve
Christina Öqvist-Matton

2004

Richard Strauss: Befreit
Monika Mannerström

Aina-Greta Roth: Gränslöslängtan
Synnöve Dellqvist

Wilhelm Peterson-Berger: Hösthorn
Solveig Faringer

Alph Vaughan Williams: Silent Noon
Alan West

Robert Schumann: Die beiden Grenadiere
Bo Ursing

Clara Schumann: Er ist gekommen in Sturm und Regen
Irene Mannerheim

”Uppdrag Romans” Om IP-kurser vid Uppsala Universitet

Vem kan ”förstå” en romans? Måste man ha en gedigen litterär och musikalisk bakgrund, eller är formen mer lättillgänglig än vi oftast tror?

Vid Uppsala Universitet har man sen ungefär 5 år tillbaka inom Musikvetenskapliga Institutionen givit interpretationskurser, varav en är solosång och piano. Kursen behandlar till 75% romanser. De sista 25% är barockrepertoar.

Vi ger den svenska romansen från tidigt 1800-tal och framåt det största utrymmet. Förutom individuell sångundervisning och arbete med sånger inom olika epoker ska studenterna läsa musikhistoria och teori i anslutning till materialet, de ska kunna ge bakgrund, analys

och göra en kortare muntlig och en 10-sidig skriftlig redogörelse för en valfri sång.

Kursen vänder sig till studenter av alla sorter, och vi har under de här åren haft ungefär ett femtiotal sångare och ett tiotal pianister.

Det verkligt glädjande med de här kurserna är den öppenhet, nyfikenhet och entusiasm som studenterna visar. En liten Geijersång kan ge den spontana kommentaren: ”Den var jättevacker, den vill jag sjunga!” Att texten är bra är också viktigt.

Jag är övertygad om effekten av ”ringar på vattnet”, och ett på sikt ökat intresse för våra romanser.

IWA SÖRENSON